

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.200/2023/7.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Sári Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sári Sándor ügyvéd, cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek a dr. ... kamarai jogtanácsos által képviselt ... Vármegyei Rendőr-főkapitányság (cím) alperessel szemben kártérítés és sérelemdíj megfizetése iránt iránt a Miskolci Törvényszék 13.P.20.481/2022/54. számú ítélete ellen a felperes által 56. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és az alperes által Pf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 (tizenöt) napon belül az alperesnek 300 000 (háromszázezer) forint másodfokú eljárással felmerült költséget; továbbá az ítélet meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül a Magyar Állam javára – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – 961 147 (kilencszázhatvanegyezer-egyszáznegyvenhét) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Megállapítja, hogy 5000 (ötezer) forint csatlakozó fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A 2017. augusztus 16. napján az alperes alkalmazottjai által járőrszolgálat közben végzett ellenőrzés során a felperessel szemben történt fegyverhasználatnál kapcsolatban a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa KB.III.3/2021/8. számú – a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.11/2021/7. számú ítéletével helyben hagyott – ítéletével az intézkedő alperes alkalmazottjának neve címzetes rendőr zászlóst bűnösnek találta foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében; míg az eseményekkel kapcsolatban a felperesnek közúti veszélyeztetés büntette miatt a büntetőjogi felelősségét, az engedély nélküli járművezetés miatt szabálysértési felelősségét állapították meg.

[2] Az alperes alkalmazottjának büntetőjogi felelősségét megállapító jogerős ítélet tényállása szerint a járőrszolgálatot teljesítő rendőrök a személygépkocsit vezető felperest ellenőrzés alá kívánták vonni; a felperes azonban a rendőri jelzéseket figyelmen kívül hagyva a jogszerű intézkedés alól kivonta magát, és a helyszínről nagy sebességgel távozni kívánt. A rendőrök – megkülönböztető fény- és hangjelzést használva – folyamatosan követték a felperest, majd egy útkereszteződésben balra haladási lehetőségét elzárták, nyitva hagyva az egyenesen történő továbbhaladás útját. Ezt észelve a felperes mégis balra haladva, majd hátramenetbe kapcsolva, tolatás közben nekiütközött a szolgálati gépjárműveknek. Ekkor alperes alkalmazottjának neve rendőr kiszállt a gépjárművéből, és mivel a felperes – további ütközés okozása mellett – nagy gázzal balra kormányozva ismét menekülni kezdett, magát veszélyben érezve szolgálati fegyverével, megelőző figyelmeztetések mellőzésével, a felperesi gépjármű kerekére célozva két lövést adott le, amelyek közül az egyik, utastérbe hatoló lövedék a felperes jobb kezét a III. és IV. ujjaknál eltalálta. A jogerős büntető ítélet indokolása szerint a rendőr a tőle elvárható figyelmet, körültekintést elmulasztotta és ezzel

okozati összefüggésben a felperesnek maradandó fogyatékoságot eredményező testi sérülést okozott, ebben a gondatlanság enyhébb formája, a negligencia terheli. A büntetés kiszabása során enyhítő körülményként értékelte a sértetti (felperesi) közrehatást, melynek nyomatékát igen jelentősnek ítélte meg az eset összes körülményére.

[3] A felperes a káresemény miatt a jobb kéz középső és gyűrűsujj lövési sérülését szenvedte el, melynek következtében a gyűrűsujjon részleges ideg- és ínsérülés alakult ki, valamint a jobb tenyéren, alkaron és felkaron felületes hámsérülések keletkeztek. Az alkalmazott kezelések hatására sérülései gyógyultak. Az elszenvedett sérülések miatt a jobb csukló szorítóerejének mérsékelt gyengülése, terhelésre jelentkező fájdalma, fáradékonysága, és a jobb kéz középső és gyűrűsujj hajlításának enyhe fokú korlátozottsága alakult ki, ezért maradandó fogyatékosága következett be. A balesetet követően egy hónapig ápolásra, majd két hónapig napi 2 óra időtartamban gondozásra, 3 hónapig háztartási kisegítésre szorult. Egy hónapig hetente egyszer járt gyógytornára. Kialakult végleges állapota korlátozza a nehéz házi és ház körüli munkák elvégzésében és az ujjak finom mozgását igénylő munkák elvégzésében, a zenélésben, számítógép használatában, ugyanakkor könnyű, közepesen nehéz és nehéz fizikai munkával járó munkakörökben korlátozások nélkül foglalkoztatható, betanított munkára alkalmas. A baleset következtében pszichés elváltozása nem állapítható meg.

[4] Az alperes a pert megelőzően 500 000 forint összeget ajánlott fel a felperesnek, amelyet azonban nem fogadott el.

[5] A felperes a keresetében a bűncselekménnyel összefüggésben felmerült vagyoni és nem vagyoni sérelmei kompenzálásképpen kérte az alperes kötelezését – 387 000 forint ápolási-gondozási költség, továbbá a 2017. augusztus 16. és 2022. április 21. közötti időszakra 741 000 forint háztartási és ház körüli kisegítés költsége, 5 621 918 Ft elmaradt jövedelem, 456 000 Ft gyógyszerköltség, 285 000 Ft közlekedési többletköltség címén – 7 490 918 forint vagyoni kártérítés és kamatai, 5 000 000 forint sérelemdíj és kamatai, valamint 2022. április 22-től – havi 13 000 Ft háztartási és ház körüli kisegítés költsége, 100 000 Ft elmaradt jövedelem, 8000 Ft gyógyszerköltség 5000 Ft közlekedési többletköltség címén – havi 126 000 forint járadék és perköltsége megfizetésére.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte azzal, hogy az a vagyoni kártérítés, valamint a sérelemdíj 500 000 forint összeget meghaladó részében megalapozatlan.

[7] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest a felperes részére 500 000 forint sérelemdíj, 32 366 forint vagyoni kár és 2020. július 1-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamata, valamint 2023. június 1-jétől havi 229 forint járadék megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest kötelezte az alperes részére 620 000 forint perköltség, az államnak 273 343 forint állam által előlegezett költség és 840 175 forint eljárási illeték megfizetésére. Úgy rendelkezett, hogy a járadékban marasztaló ítéleti rendelkezés előzetesen végrehajtható.

[8] Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perről szóló 2020. évi LXX. törvény (a továbbiakban: Gyptv.) rendelkezéseinek a figyelembevételével bírálta el a keresetet, mivel a keresetindítás idején kialakult kúriai jogértelmezés szerint a felperes, akinek az alperes által megvalósított bűncselekmény sértette a vagyoni jogait, a feltételek fennállása esetén kizárólag gyorsított perben jogosult igényt érvényesíteni a bűncselekmény elkövetőjével szemben.

[9] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, a felperest ért sérülések és annak következményei értékelése, a felperes közrehatása alapján a keresetet a rendelkező részben foglaltak szerint csak kis részben találta alaposnak.

[10] A káresemény bekövetkezésében a *felperes közrehatása* igen jelentősnek minősíthető, azt az elsőfokú bíróság 85 % mértékben határozta meg. Ebben a körben hangsúlyozta: maga a felperes generálta azt az alperesi magatartást, amely végül a bűncselekmény elkövetéséhez vezetett. Nem csak annak van jelentősége, hogy a felperes maga is jogellenes magatartást tanúsított, hanem annak a körülménynek is, hogy mennyiben lett volna lehetősége elkerülni a sérüléssel járó rendőri intézkedést. A felperesnek erre, a rendőri intézkedési szándék jelzését követően számos alkalommal lehetősége volt, ugyanis bármikor megállhatott volna és alávehette volna magát a rendőri igazoltatásnak. Ezzel szemben még akkor sem hagyott fel ellenszegülési és menekülési szándékával, amikor az úton előtte keresztben álló rendőrségi szolgálati gépjárművekbe hajtott, súlyosan veszélyeztetve ezzel a benne ülő, szolgálatot teljesítő rendőrök testi épségét. Ezzel oly mértékben távolodott el a társadalom által elvárt magatartástól, hogy szinte kizárólag saját magának köszönheti, hogy az általa vezetett gépjármű balra történő kikerülő mozdulata miatt magát veszélyben érző rendőr elővette szolgálati fegyverét, és a menekülő gépjármű közeléből ellépve, a megelőző figyelmeztetések mellőzésével, a gépjármű kerekeire célzott, de elvétette a lövés irányát. A rendőri intézkedésre, a felperes sérülésére a felperestől elvárható magatartás tanúsítása esetén bizonyossággal határos módon nem került volna sor. Ugyanakkor nem ítélt meg 100 % mértékű közrehatást, mert akkor a büntetőbíróság ítéletét teljes mértékben kioltaná a polgári ügyben eljáró bíróság; továbbá az alperes terhére esik a tevékenysége fokozottan veszélyes jellege.

[11] A *sérelemdíj* összegszerűsége tekintetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. §-ának (3) bekezdésében írt szempontokat értékelte. Ebben a körben kiemelte: többes személyiségi jogsértés, ismétlődő jogsértés nem valósult meg. Az alperesi felróhatóság körében figyelembe vette, hogy az alperes állományába tartozó rendőr a gondatlanság legenyhébb formáját tanúsította. A jogsértésnek a felperesre gyakorolt hatásaival kapcsolatban felhívta, hogy sérülése és annak következményei kevésbé súlyosak, munkaképesség-csökkenése csekély. Kiemelten vette figyelembe az elsőfokú bíróság a felperes közrehatását, melynek nyomatékát igen jelentősnek ítélte meg az eset összes körülményére figyelemmel. A veszélyhelyzet ideiglenes fennállása a büntetőügyben eljáró bíróság szerint kétségbe nem vonható, ezt a veszélyhelyzetet pedig egyértelműen a felperes magatartása idézte elő. Mivel a felperes 2017-ben szenvedte el sérülését, amelyhez képest az ár-és értékviszonyokban jelentős változások következtek be, ezért a sérelemdíjat az ítélet meghozatala idején érvényes ár- és értékviszonyok alapján határozta meg a Ptk. 6:534. §-ának (1) bekezdése szerint. Összességében úgy találta, hogy abban az esetben, ha a felperes igen jelentős közrehatása nem következett volna be, 3 000 000 forint sérelemdíj lett volna megállapítható; így a bekövetkezett nemvagyonai sérelem kompenzálására, a felperes igen jelentős közrehatását értékelve, 500 000 forint összeg alkalmas.

[12] A lejárt és a jövőben esedékes vagyoni károk iránt előterjesztett keresetet részben találta alaposnak.

[13] Az *elmaradt jövedelemmel* összefüggésben a kár összegét egyetlen tétel vonatkozásában sem látta bizonyítottnak az elsőfokú bíróság. Ebben a tekintetben a felperes autókereskedéssel, fakitermelő tevékenységgel és zenéléssel elért jövedelemre hivatkozott. Kiemelte: A felperes maga nyilatkozta az autókereskedési tevékenységgel kapcsolatban, hogy 2017-ben mintegy 3-4 hónapig folytatta ezt a tevékenységét egyéni vállalkozóként, a „baleset” után már nem akart ezzel foglalkozni, mert adómentesség sem illette volna meg. Mindez azt jelenti, hogy ha foglalkozott is autókereskedéssel, azzal nem az alperes jogellenes magatartása következtében hagyott fel, hanem azért, mert nem kívánta azt saját elhatározásából az „adómentesség” hiányában a továbbiakban folytatni. A fakitermelő

tevékenység körében a felperes azt adta elő, hogy ez egy családi vállalkozás volt, napi 12 000 forintot kapott. Ennél részletesebb tényelődást nem tett. Az adóhatóság megkeresését kérte az egyszerűsített foglalkoztatás tényére, a keresete összegére, azonban az adóhatóság nyilvántartásában nem szerepelt a felperes. A szavahihetősége megkérdőjelezhető azért is, mert elmondása szerint heti 5 napot dolgozott, de mellette zenélt is az ország egész területén sűrű gyakorisággal, és még autókereskedéssel is foglalkozott, így a heti rendszeres munkavégzés megkérdőjelezhető. Igazolatlan maradt tehát a fakitermelést érintően a követelés összege, de a munkavégzésre való alkalmatlansága is a szakvélemény alapján. A zenélésből elért jövedelem is bizonyítatlan maradt, a felperes személyes előadása és a meghallgatott tanúk ellentmondásosan nyilatkoztak a zenélés gyakorisága és az abból szerzett jövedelem tekintetében. Ezért nem lehetett megállapítani azt, hogy a felperes milyen rendszerességgel járt zenélni, abból mekkora összegű adózatlan jövedelemre tett szert, illetve valóban zenélt-e az együttesben a 2016. évet követően is, hiszen a testvére szerint nem, e vallomást azonban a felperes nem tette vitássá az eljárás során. Az elmaradt jövedelem iránti követelés a jövőre nézve pedig mindezen felül azért is alaptalan volt, mert nincs elzárva egészségügyi állapota okán attól, hogy autókereskedéssel foglalkozzon, nincs elzárva attól, hogy az erdészetnél is végezzen munkát bizonyos munkakörökben, az pedig, hogy 2016 után is zenélt volna az együttesben, és abból milyen jövedelemre tenne szert, ugyancsak bizonyítatlan maradt.

[14] A közlekedési többletköltség iránti lejárt és jövőbeli követelés is alaptalan. A felperes maga adta elő, hogy korábban is gyalog és kerékpárral, valamint tömegközlekedéssel közlekedett, néha édesapja vitte autóval, tehát azt, hogy neki gépjárművel történő közlekedése miatt többletköltsége keletkezett volna, saját tényelődása cáfolja meg.

[15] Az ápolási-gondozási költség iránti keresetet részben találta alaposnak az elsőfokú bíróság. A perben beszerzett szakvélemény szerint a felperes a balesetet követően 1 hónapig szorult ápolásra, ezt követően 2 hónapig gondozásra napi 2 óra időtartamban. A balesetet követően a felperest az előzetes letartóztatása során kórházban ápolták, így erre az időszakra hozzátartozói ápolási-gondozási tevékenységet nem végeztek, ezért igénye csupán az ezt követő időszakra, azaz 2 hónapra, napi 2 óra időtartamot figyelembe véve alapos. Ennek összegét nem a 'betegápoló szolgálat neve' díjazása alapján kell figyelembe venni, mert nem szakápolási szolgálatot vett igénybe a felperes, hanem hozzátartozói segítséget, ezért a minimál óradíj 2017-es évben irányadó 733 forintos mértékével kell számolni, amely erre az időszakra 87 960 forint, amelynek a közrehatás alapján a 15%-a, 13 194 forint terhelhető az alperesre.

[16] A háztartási és ház körüli munkák költsége iránti igényt is részben találta megítélhetőnek. Az orvosszakértői vélemény szerint a felperes egészségi állapota folytán, a balesetet követően 3 hónapig minden házi és ház körüli munka elvégzésében akadályozott, majd ezután a nehéz házi és ház körüli munkák elvégzésében korlátozott. Ez alapján a felperes részére az egy hónapos előzetes letartóztatását követően két hónapra állapítható meg a minimál órabér 733 forintos összegével sem eltúlzott, mintegy 11 órára havi 8 000 forint háztartási, és mintegy 7 órára havi 5 000 forint ház körüli munkák költsége, összesen 26 000 forint, amelynek a közrehatás alapján a 15%-a, 3 900 forint terhelhető az alperesre. Az ez utáni időszakra – figyelemmel arra is, hogy a felperes elmondása szerint is korábban a család női tagjai, az édesanyja, élettársa végezte a háztartási munkákat, ő maga néha besegített – a favágás és a fűkaszás fűvágás minősülhet olyan nehezebb ház körüli munkának, amely korlátozott a felperes számára. Az elsőfokú bíróság az általános élettapasztalatok alapján úgy találta, hogy egy évben mintegy 6 hónap a fűtési szezon, ugyanennyi ideig kell fűvet is vágni. A valamennyi ház körüli tevékenység elvégzésére kért, a minimálbér alapján sem eltúlzott összegű havi 5 000 forint arányosításával a favágásra és fűkaszálásra 1000 – 1000 forinttal

számolva, összesen 2 000 forintra jogosult havonta, fél éven keresztül a felperes, amelyből az alperesre terhelhető 15 % rész a 2023. május 31-ig lejárt 9 900 forint, a jövőre havi 150 forint járadék.

[17] A gyógyszerköltség iránti kereset részben alapos: a szakvélemény szerint a felperesnél havonta 3-4 alkalommal indokolt Flector kenőcs és fájdalomcsillapító Xilox granulátum használata, a jövőre nézve is. A felperes bizonyítékot nem csatolt az összecszerűség igazolására, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő megkeresése sem vezetett eredményre, ezért az elsőfokú bíróság a fellelhető internetes adatokat vette alapul. Ennek értelmében a Xilox granulátum 30 adagjának ajánlott fogyasztói ára 1 345 forint, ami a szakvélemény szerint kerekítve, havi 4 nappal számolva, 7 havi adagnak felel meg, amely egy évre vetítve kerekítve 2 305 forint, havonta 192 forint. A Flector 60g-os krém ára 1000 forint körül van. Havi 4 alkalommal használva az éves költség 4 000 forint, havonta kerekítve 333 forint. Az összes havi gyógyszerköltség járadékigénye 525 forint. Ennek a 15%-a terhelhető az alperesre, amelyből 2023. május 31-ig lejárt 5372 forint, a jövőre jár havi 79 forint járadék.

[18] Összességében az elsőfokú bíróság szerint a felperes 500 000 forint sérelemdíjra, az ítélethozatal hónapjáig számolva 32 366 forint kártérítésre, utóbbi után középátlagos időponttól késedelmi kamatra, 2023. június 1-jétől havi 229 forint járadékra tarthat igényt, ezt meghaladóan alaptalan a kereset.

[19] A perköltség, az elsőfokú illeték és az állam által előlegezett költség viseléséről az elsőfokú bíróság a felperes 14 002 918 forint tökekövetelése és ehhez képest – a pert megelőzően felajánlott és a perben nem vitatott összegű sérelemdíjra tekintettel – lényegében egészében pervesztesnek tekintése alapján rendelkezett a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (2) bekezdése értelmében.

[20] Az ítélettel szemben a felperes fellebbezést, az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

[21] A felperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a keresetének teljes egészében helyt adását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[22] Vitatta, hogy a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése esetén a gyorsított per szabályai szerint kell eljárni, álláspontja szerint – hivatkozva az ÍH2022.83. szám alatti közzétett eseti döntésre – a károsult választásán múlik, hogy alkalmazni szeretné-e a Gyptv. szabályait vagy az általános szabályok szerint kéri az eljárást lefolytatni. A gyorsított per szabályainak alkalmazása ellen a perben is tiltakozott, a gyorsított eljárás során a bizonyítási indítványok előterjesztésére ugyanis szűk határidőket biztosít a törvény, ami az igényérvényesítést megnehezítette, figyelemmel arra is, hogy a jogi képviselő székhelye és a lakóhelye között jelentős távolság van. Mindezzel sérült a Pp. preambulumban is célul tűzött, a magánjogi jogviták tisztességes eljárás elvén nyugvó rendezésének elve. Az elsőfokú bíróság jogértelmezése törvénybe ütköző, ezért kérte elsődlegesen az elsőfokú bíróság eljárása jogszerűségének felülvizsgálatát azzal, hogy amennyiben más eljárásjogi szabálysértést nem lát az ítéltábla megállapíthatónak, úgy ezen kizárólagos törvénysértés miatt az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását nem kéri, csak a törvénysértő jogértelmezés megállapítását.

[23] Érdemben is vitatta az ítéletet a következők szerint:

[24] Nem értett egyet az alkalmazott kármegosztási aránnyal. Álláspontja szerint a kár bekövetkezésében a felperes nem hatott közre, mert a kármegelőzési kötelezettségének eleget tett. Ebből a szempontból annak van jelentősége, hogy a kár közvetlenül azzal okozati összefüggésben állt, hogy a rendőr jogszerűtlen lövést adott le a felperes irányába, erre a felperesnek már nem volt ráhatása. Az a körülmény, hogy nem állt meg és a rendőri

intézkedésnek nem vetette alá magát, illetve közúton veszélyeztető magatartást fejtett ki, már értékelést nyert a közúti veszélyeztetés büntette miatt indult eljárás során. Amennyiben kármegosztásnak mégis helye van, úgy azt indokolt az alperesre terhesebben megállapítani. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a károkozó üzem veszélyességét nem vette figyelembe a kármegosztás során, nem jelölte meg, hogy az egyébként alkalmazandó kármegosztási arányt milyen mértékben korrigálta a veszélyes üzemi jellegre tekintettel az üzembentartó terhére.

[25] A sérelemdíj összegszerűsége tekintetében a fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság ítélete sértette a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében foglaltakat. A felperes közrehatását nem megfelelően mérlegelve, a sérelemdíjat olyan alacsony összegben állapította meg, ami a jogsértés vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációjára alkalmatlan, különös figyelemmel a felperes maradandó sérülésének rá és a környezetére gyakorolt hatására.

[26] A vagyoni kártételek közül álláspontja szerint bizonyította, hogy az erdészeti tevékenységből, autókereskedésből és zenélésből származott jövedelme. A felperes szüleinek vallomása a rokoni viszonyból eredő elfoglaltságuk ellenére a felperes jövedelmének bizonyítására alkalmas bizonyítékként figyelembe vehető lett volna, mert olyan körülmény nem merült fel, ami állításukat megkérdőjelezte volna. A zenélési tevékenységből származó bevétel tekintetében valamennyi tanú alátámasztotta a felperes azon tényállítását, hogy esküvőkön, születésnapokon, névnapokon, keresztelőkön léptek fel a társaival, és ebből bevételük származott. Ennek összegére nézve ugyan eltérés volt az egyes vallomások között, azonban a felperes sérülése óta eltelt hosszú időre tekintettel nem várható el, hogy a tanúk pontos nyilatkozatot tegyenek olyan bevételre nézve, ami rendszertelen és eltérő összegű volt. A szakértői vélemény megállapította, hogy mérlegelendő bizonyos veszélyes tevékenységek végzésének, munkaeszközök használatának korlátozása, továbbá hogy a jobb kéz fáradékonysága és a kéz szorítóerejének gyengébb volta bizonyos kézi tehermozgatással járó munkakörökben fokozottabb baleseti kockázattal járhat. Ilyen körülmények mellett a felperes a korábbi munkáját nem tudja olyan biztonsággal ellátni, mint korábban.

[27] A gondozási többletköltség összegszerűsége tekintetében a Kúria Pfv.III.20.765/2017/7. számú ítélete szerint számolt a 'betegápoló szolgálat neve' 2019. évi díjszabása alapján. A hivatkozott döntés alapján a gondozást és háztartási kisegítő tevékenységet a károsult rokonai és barátai ingyenesen végezték, nem szorult abban az esetben sem a károsult szakápolásra, ennek ellenére a Kúria elfogadta ezt az összeget. Eseti döntések hivatkozásával kiemelte: az ápolási és gondozási költséget elsődlegesen nem annak szakmai tartalma, hanem az ápolási-gondozási munka elvégzésének ténye alapozza meg, a károsult és hozzátartozói jogosultak lettek volna professzionális szolgáltató közreműködését igénybe venni és ennek költségeit a károkozóra hárítani (EBH 2007.1640., BH 1973.343, Kúria Pf.III.20.156/2007/4.).

[28] Vitatta a megítélt perköltség összegét is, mivel a Pp. 83. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alkalmazhatók lettek volna, tekintettel arra, hogy ez előterjesztett sérelemdíj összege nem volt eltúlzott.

[29] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében, az elsőfokú ítélet a felperes fellebbezésével érintett részében való helybenhagyását kérte.

[30] Álláspontja szerint a felperes fellebbezése visszautasításának van helye: mivel a felperes a fellebbezésében csak általánosságban vitatta az ítéleti megállapításokat. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a gyorsított per törvényi feltételei fennálltak, hiszen a felperes sértettje volt annak a büntetőeljárásnak, amelyben az alperes állományába tartozó rendőrnek a büntetőjogi felelősségét jogerősen megállapították. A félnek e körben nem volt választási joga az általános szabályok szerinti eljárásra való áttérésre, figyelembe véve a Kúria Pkk.IV.24.750/2021/2. számú eseti döntésében írtakat is. Érdemben

sem alapos a fellebbezés. Teljeskörűen elemezte az ítélet a felperesi közrehatás mértékének figyelembe vételével kapcsolatos szempontjait, az alkalmazott kármegosztási arány megállapításának észszerű és jogszerű indokát adta, amellyel teljes mértékben egyetértett. Megalapozatlanul hivatkozott a felperesi fellebbezés arra, hogy az elsőfokú bíróság a károkozó üzem veszélyességét nem vette figyelembe a kármegosztás során, ezzel szemben megjelölte, hogy az egyébként alkalmazandó kármegosztási arányt milyen mértékben korrigálta a veszélyes üzemi jellegre tekintettel az üzembentartó terhére. A sérelemdíj mértékének megállapításánál figyelemmel volt az eset körülményeire, különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására, valamint arra, hogy a bírói gyakorlat szerint a sérelemdíj mértékének megállapítása során kármegosztásnak nincs helye, viszont a sérelemdíj összegénél mérlegelhető a sértett esetleges közrehatása. Az ítélet kellő alapossággal indokolta, hogy mely bizonyítékok hiánya, illetve meglévő bizonyítékok ellentmondásossága vezetett arra a megalapozott ítéleti következtetésre, hogy az elmaradt jövedelmet a felperes nem tudta igazolni. A jövedelem mértékére nézve maga a felperes és a meghallgatott tanúk is egymástól eltérő, egymásnak ellentmondó nyilatkozatot tettek, szavahihetőségük tekintetében alapos kétely merült fel. Kiemelte, hogy nem volt helye a perköltség viselése során, a sérelemdíj eltúlzott kért összege folytán a Pp. 83. §-a (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásának.

[31] Az alperes a csatlakozó fellebbezésében kérte a felperes részére megítélt vagyoni kártérítés összegének 17 094 forintra leszállítását, a járadék megfizetésére irányuló kereset elutasítását, a felperes másodfokú perköltségeiben marasztalását.

[32] Előadta: A felperes által háztartási és ház körüli kisegítő többletköltsége címén igényelt kártérítés körében a balesetet követően 3 hónap időtartamra megítélt 3900 forint összegű vagyoni kártérítést nem vitatja. Az ez utáni időszakra, 2017. december 1-jétől az elsőfokú bíróság téves következtetést levonva állapította meg, hogy a favágási és fűkaszási tevékenység végzése körében a felperes igénye részben alapos. Ugyanakkor 2017. december 1. napját követően az orvosszakértői vélemény alapján is csak korlátozva volt a felperes és csak a nehéz ház körüli munkák tekintetében, azonban az esetleges fokozottabb balesetveszély ellenére is még erdészeti munkakörökben is foglalkoztatható. A felperes az e körben őt terhelő, az anyagi pervezetés körében is ismertetett bizonyítási érdeke ellenére a hivatkozott tényeket nem bizonyította, az orvosszakértői vélemény ugyanis azt, hogy ezeket a munkákat a felperes egyáltalán nem, vagy csak nagy nehézséggel képes ellátni, nem támasztotta alá, következésképpen az igény megalapozottságát sem.

[33] A gyógyszer többletköltség miatti igény körében a felperes speciális, orvosi rendelvényre alkalmazott gyógyszerek költségeire nem hivatkozott, ezekkel kapcsolatos számlát nem csatolt. Ugyanakkor a megjelölt, részben vény nélkül kapható gyógyszerek, gyógyhatású készítmények bármely átlagos háztartásban felhasználásra kerülhetnek, azok felhasználása speciálisan a felperes sérüléseihez nem kapcsolható. A felperes kizárólag azt igazolta, hogy egy gyógyszert szakorvos felírt a részére 2017. augusztus 30-án, de annak kiváltásáról nincs információ. A beszerzett orvosszakértői vélemény feltételes módon fogalmaz ugyanis, csupán nem teszi kizárttá, hogy a felperesnél havonta 3-4 alkalommal indokolt lehet Flector kenőcs és fájdalomcsillapító Xilox granulátum használata, de ezek felhasználása tekintetében nem állítja azok elengedhetetlenül szükséges mivoltát a felperes jelenlegi és jövőbeni egészségi állapotának fenntartásában. A felperes pedig azt a kereseti állítását és perbeli meghallgatásán előadott nyilatkozatát, hogy ezeket a gyógyszereket napi szinten alkalmazza is, kétséget kizáró módon nem bizonyította, sőt, még azt sem tudta igazolni, hogy az első alkalommal részére szakorvos által javallott gyógyszert egyáltalán kiváltotta volna.

[34] A felperes a csatlakozó fellebbezési ellenkérelmében, az elsőfokú ítélet az alperes csatlakozó fellebbezésével érintett részében való helybenhagyását kérte.

[35] Hangsúlyozta: a kirendelt szakértő aggálytalanul állapította meg, hogy a felperes korlátozva van a nehéz házi és ház körüli munkák végzésében, amit az elsőfokú bíróság a háztartási és házkörüli kisegítő többletköltség iránti kártérítési igénye jogalapjának megítélése során helytállóan vett figyelembe. A gyógyszerköltség tekintetében mind a Flector kenőcs, mind a Xilox granulátum fájdalomcsillapító. A szakértő azzal a megállapítással, hogy indokolt lehet ezek használata, arra utalt, hogy a felperesnek fájdalmai léphetnek fel a sérülésével összefüggésben.

[36] Az ítéltábla a Pp. 370. §-ának (1) bekezdése szerint fellebbezés hiányában nem érintette a keresetnek az alperest 500 000 forint sérelemdíjban és 17 094 forint vagyoni kártérítésben marasztaló rendelkezéseit, a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezést a Gyptv. 12. §-ának (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el és azokat nem találta megalapozottnak a következők szerint:

[37] Osztotta abban az ítéltábla a fellebbezés álláspontját, hogy a keresettel érvényesített jog elbírálására nem álltak fenn a gyorsított per lefolytatásának a feltételei.

[38] Kétségtelen, hogy a Gyptv. hatályba lépését követően fellelhető volt – a Kúria hivatkozott Pkk.IV.24.750/2021/2. számú végzésében megjelent – olyan értelmezés, amely szerint a bűncselekménnyel összefüggésben okozott vagyoni kár és személyiségi jogsérelem pénzbeli szankcióinak érvényesítésére egyedül a gyorsított per áll az érintett rendelkezésére, azaz az igényérvényesítés nem fakultatív. A későbbiekben azonban a jogfejlesztő értelmezés ezt a következtetést módosította és a Kúria a BH2022. 105 számon közzétett, Pkk.VI. 24.859/2021/2. számú végzésében már azt mondta ki, hogy bűncselekménnyel okozott kár vagy sérelemdíj megtérítése iránti igény érvényesítése esetén a felperes – és kizárólag a felperes – a perindítás joghatásának beállásáig választhat, hogy az általános szabályok vagy a gyorsított per szabályai szerint kívánja-e fennálló követelését érvényesíteni. Ez az értelmezés azon alapult, hogy a Gyptv. törvényi indokolása szerint speciális szabályozásával eljárásjogi könnyítést kíván biztosítani azok számára, akiknek ügyében a büntetőeljárás már jogerősen befejeződött és a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránti igényüket polgári jogi igényként a büntetőeljárásban nem érvényesítették, valamint polgári pert sem indítottak ennek érdekében, és követelésük még nem évült el. Azt azonban a Gyptv. nem írja elő, hogy ilyen jogcímen kizárólag gyorsított perben, a Gyptv. szabályai szerint lehet igényt érvényesíteni. A gyorsított perben történő igényérvényesítés tehát nem kötelező, csupán lehetőség. Ugyanezt az értelmezést erősítette a Pécsi Ítéltábla BDT2021. 4394 számon közzétett Pkk.IV.25.108/2021/4. számú végzése is.

[39] A felperes az elsőfokú eljárásban határozottan tiltakozott a Gyptv. alkalmazása ellen, ezért az elsőfokú bíróság eljárási szabályt szegett azzal, amikor a keresetet gyorsított perben bírálta el. Mivel azonban a fellebbezésben kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy kizárólag ebből az okból nem kéri az ítélet hatályon kívül helyezést, így a Pp. 370. §-ának (1) bekezdése értelmében az ítéltábla ezért nem rendelkezhetett ekként. (Hangsúlyozva, hogy erre önmagában a másodfokú eljárásban nyilvánvalóan nem orvosolható eljárási szabálysértés és a kérelem nem lett volna elégséges, hanem a Pp. 381. §-a alapján vizsgálni kellett volna azt is, hogy mindez az ügy érdemi eldöntésére ki is hatott-e.) Mivel pedig az elsőfokú bíróság nem vétett a Pp. 380. §-a szerinti, az ítélet a Pp. 370. § (2) bekezdése alapján fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül figyelembe veendő, kötelező hatályon kívül helyezését eredményező hibát; az ügy érdemi eldöntésére kiható és a másodfokú eljárásban nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság egyébként nem követett el [Pp. 381. §], illet az ítéltábla sem észlelt [Pp. 370. § (3) bekezdés], továbbá másodfokú anyagi pervezetést sem tartott indokoltnak [Pp. 369. § (4) bekezdés], ezért a hatályon kívül

helyezés jogszabályi feltételei nem álltak fenn. Mindezekből következően az ítéltábla a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezést érdemben bírálta el.

[40] Az elsőfokú bíróság a tényállás a jogvita eldöntéséhez, és a felperes által perbe vitt anyagi jogi igény alaposságának megállapításához szükséges mértékben teljeskörű feltárása, és a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelése alapján helytálló megállapítása mellett a jogszabályi rendelkezések megfelelő felhívásával helyes döntésre jutott, annak jogi érveit az ítéltábla minden részében osztotta.

[41] Csupán a fellebbezésben és a csatlakozó fellebbezésben előadottakra tekintettel mutat rá az ítéltábla az alábbiakra:

[42] Alaptalanul sérelmezte a fellebbezés az elsőfokú bíróság által meghatározott felperesi közrehatás mértékét.

[43] A Ptk. 6:525. §-ában felhívott szabályok szerint, ha a károsult kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettségét felróható módon megszegi, az emiatt keletkezett kár nem írható a károkozó terhére, vagyis kettőjük között kármegosztásnak van helye. Azt a kérdést, hogy az adott esetben a károsult a kármegelőző kötelezettségének eleget tett-e, mindig konkrétan, az adott helyzet összes feltételének ismerete alapján lehet megállapítani. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) normaszövegéhez képest a Ptk. differenciáltabb szabályozása mellett a bírói gyakorlat lényegében változatlan, és elsődlegesen azt veszi figyelembe – mint a perbeli esetben is –, hogy a kár elkerülése, elhárítása érdekében elvárható magatartás megsértése a károsult, illetve a károkozó oldalán hogyan értékelhető, azaz – felróhatóság esetén – milyen volt a felek a kár bekövetkezését előidéző felróhatóságának a mértéke. Kétségtelen, hogy az iránymutatón – az 1/2014. számú Polgári jogegységi határozat szerint már meghaladottnak tekintendő – PK 36. számú állásfoglalásban összefoglalt bírói gyakorlat szerint az elvárhatóság megítélésénél figyelembe kell venni, hogy a károkozótól nagyobb mértékben lehet elvárni, hogy felismerje a kár bekövetkezésének lehetőségét, mint a károsulttól a károsodás veszélyének a felismerését. A károsult számolhat azzal a következménnyel, hogy a károkozástól mindenkinek tartózkodnia kell, kivételes esetektől eltekintve tehát nem várható tőle a szokásokat meghaladó elhárítási készenlét. Ugyanakkor a károkozó sem kötelezhető a már bekövetkezett kárból nagyobb rész viselésére, mint ami a terhére felróható. Mindez azonban nem azt jelenti, hogy a károsult közrehatásának feltétlenül 50 %-nál kisebbnek kell lennie, hiszen nem zárhatók ki az olyan élethelyzetek – mint a perbeli káresemény –, amikor a károsult kötelezettségsszegése lényegesen nagyobb súlyú, ő idézi elő, provokálja, váltja ki azt a veszélyhelyzetet, adott esetben kifejezetten törekszik is a károkozás megtörténte, amely magatartása miatt a károkozóhoz képest a kár bekövetkezésében jelentősen nagyobb szerepét lehet meghatározni. Egyetértve a Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.282/2012/4. számú ítéletében kifejtett okfejtéssel, a felróhatóság aránya alapvetően jogkérdés, a bíróság mérlegeli, hogy az elvárt magatartás mércéjétől való eltérés a károkozó és a károsult vonatkozásában milyen mértékű. Az elsőfokú bíróság kellő pontossággal értékelte a felperesnek a veszélyhelyzet többszöri kialakításában játszott szerepét és ezt szembeállítva a károkozó enyhe fokú felróhatóságával, megfelelően határozta meg a felperesre terhesebben 85 %-ban a közrehatás arányát, annak felülmérlegelésére az ítéltábla okot nem talált. Nem volt alapos az a fellebbezési hivatkozás, hogy a kármegosztás során csak a közvetlen okozó magatartást lehet értékelni, ezzel szemben a káresemény kiváltásában jelentkező, az okfolyamatban jogilag értékelhető valamennyi magatartást tekintetbe kell venni – az ellenkező értelmezés nyilvánvalóan a károsult közrehatás kiüresítéséhez vezetne, hiszen jellemzően a közvetlen ok a károkozó cselekvése. Nincs annak jelentősége, hogy a felperes magatartását a büntetőjogi, illetve szabálysértési felelőssége során már értékelték, hiszen a jogági függetlenségből következően a polgári jogi felelősség feltételeit önállóan kellett elbírálni. Arra pedig iratellenesen hivatkozott a

fellebbezés, hogy az elsőfokú bíróság a károkozó üzem veszélyességét nem vette figyelembe a kármegosztás során, ezzel szemben részletesen indokolta, hogy még a veszélyes üzem működése ellenére is miért tartotta ennyire jelentősnek a felperes közrehatását, amely indokokkal az ítéltábla is egészében egyetértett.

[44] A megítélt sérelemdíj felemelésére irányuló fellebbezést sem találta alaposnak az ítéltábla, mert az elsőfokú bíróság annak összegét a helytállóan felhívott törvényi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, helyes mérlegelés alapján határozta meg.

[45] A sérelemdíj a személyiségi jog megsértésének általános pénzbeli szankciója, amely összecszerűségének szempontjait a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése határozza meg. A pénzbeli szankció mértéke minden esetben a bírói mérlegelésen alapul, amelynek során azonban az egyedi körülmények gondos és részletes mérlegelése mellett, a mértéktartás követelményének megfelelően, igazodni kell a jogalkalmazás kialakult gyakorlatához. Mivel az immateriális sérelmek helyrehozhatatlanok, a sérelemdíj mértéke nem állapítható meg objektív mérce – különösen matematikai képlet – szerint, hanem egyedi, a kompenzáló és a büntető funkciót egyaránt figyelembe vevő mérlegelés következménye. A mérlegelést az elsőfokú bíróság mindenben a törvényi rendelkezésekhez és a bírói gyakorlathoz igazodóan végezte el. Ennek során kellően vette figyelembe azt is, hogy bár a nem vagyoni sérelmek tekintetében nincs helye kármegosztásnak (BDT2009. 1958), azonban a sérelmet okozó fél csak a jogsértő felróható magatartásához igazodó pénzbeli szankció megfizetésére köteles, így a jogsértés kiváltásában játszott felperesi magatartást is megfelelően figyelembe vette. A sérelemdíj alacsonyabb összegét indokolja, hogy a jogsértés bár megalapozta a büntetőjogi felelősséget, az alkalmazott büntetőjogi szankció szerint sem volt tekinthető kiemelkedően súlyosnak; nem volt ismétlődő jellegű; a jogsértést elkövető felróhatóságának mértéke kisebb volt; nem merült fel a jogsértés környezetére gyakorolt hatásában értékelhető körülmény; a sértettre gyakorolt hatása sem tekinthető kiemelkedően jelentősnek, mivel bár maradandó fogyatékoság alakult ki, az csak kis részben korlátozza a felperest mindennapi és munkatevékenységeiben, egészségi, testi, lelki állapotában súlyos következmény nem alakult ki, nincs adat családi, baráti, munkahelyi kapcsolatainak negatív megváltozására; a felperes közrehatása pedig igen jelentős súlyú volt. Az összecszerűség anyagi jogi felülmérlegelésére az ítéltábla nem talált okot.

[46] Nem volt ok az elsőfokú ítélet az egyes vagyoni kártételekről rendelkezése megváltoztatására sem.

[47] A polgári perrendtartás – a Pp. 263. §-a szerint kifejezett – a szabad bizonyítási rendszeren alapul. Mindez a bizonyítékok megválasztásában és a bizonyítékok értékelésében is jelentkezik. A bíróságnak a Pp. 279. §-ának (1) bekezdése alapján a bizonyítékokat egyenként és egymással összevetve is értékelnie kell, és az így kialakult meggyőződése alapján kell megállapítania a tényállást. A szabad bizonyítás kontrollja a bíróság indokolási kötelezettsége, amelyben a Pp. 346. §-ának (5) bekezdése értelmében számot ad a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeiről, azokról az okokról, amelyek miatt valamely tényállítást nem talált bizonyítotttnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. Az indokolásnak az alapvető logikai szabályokkal kell összhangban állnia, nem lehet észszerűtlen, okszerűtlen vagy iratellenes.

[48] A fellebbezés és részben a csatlakozó fellebbezés alapvetően ezt a mérlegelő tevékenységet támadta; az eljárásjogi felülmérlegelés során ezért nem abban kellett állást foglalnia az ítéltáblának, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján jogszerűen esetleg hozható volt-e ebben a részben eltérő döntés, hanem arról, hogy indokolja-e a megváltoztatást az, hogy az elsőfokú mérlegelő tevékenység a jogszabályi feltételeknek nem felelt meg, olyan

mértékben volt-e kirívóan okszerűtlen, hogy az eljárási szabálysértés korrigálására szükséges a másodfokú eljárásban a bizonyítékokból eltérő következtetés levonása.

[49] Az elsőfokú bíróság az előzőekben kifejtett jogszabályi követelményeknek megfelelően értékelte a bizonyítékokat akként, hogy a felperes nem tudta bizonyítani az elmaradt jövedelem címén előterjesztett vagyoni kára felmerülését, hogy nem volt megállapítható: az előadott tevékenységeit milyen gyakorisággal folytatta és ezekből milyen összegű jövedelemre tett szert. Rendkívüli alaposzággal vizsgálta meg a rendelkezésre álló valamennyi bizonyítékot, ezeket egyenként, önmagukban és a per összes adatával összefüggésben is együttesen mérlegelte és a logikai szabályoknak megfelelően, helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a meghallgatott tanúk vallomásai közötti ellentmondások, az okirati bizonyítékok hiánya alapján a felperes bizonyítási kötelezettségének ebben a részben eleget tenni nem tudott.

[50] Ugyancsak a bizonyítékok a logikai szabályoknak megfelelő, a szükséges mértékben indokolt mérlegelése alapján utasította el az elsőfokú bíróság a közlekedési többletköltség iránti keresetet. Egyetértett az ítéltábla azzal a következtetéssel, hogy a felperes saját előadása cáfolja a káreseményt követő többlet kiadásokat, hiszen nincs lényeges változás a felperes korábbi és ezt követő közlekedésében. A bizonyítás felülmérlegelésére ebben a részben sem volt ok.

[51] Az ápolás-gondozás időtartamát az aggálytalan szakértői vélemény alátámasztotta, annak összecszerűségét az elsőfokú bíróság a minimálbérhez igazított mérlegelő tevékenységével határozta meg, amely nem kifogásolható. Nem osztotta ehhez kapcsolódóan az ítéltábla a fellebbezésnek azt a hivatkozását, hogy a költség összegét a 'betegápoló szolgálat neve' által megadott óradíjakhoz kellett volna igazítani. Kétségtelen, hogy a fellebbezésben felhívott bírósági ítéletek hozzátartozók által ingyenesen végzett gondozás esetén elfogadták ezt a díjszabást; azonban nem lehet eltekinteni attól, hogy az egyes káresemények következményei nem feleltethetők meg minden megkülönböztetés nélkül egymásnak. Nem volt jogszabálysértő az elsőfokú bíróság ennél kisebb összeget alkalmasnak tartó döntése azon az alapon, hogy a budapesti székhelyű cég által nyújtott szolgáltatásokhoz képest a felperes gondozása egy vidéki kisvárosban történt, az egészségi állapota pedig nem volt olyan súlyos, amely összetett, bonyolult gondozási tevékenységet igényelt volna, így elfogadható az ellenértéke a minimálbérhez igazítása, annak átszámítását az ítéltábla sem tartotta indokoltnak.

[52] A háztartási és ház körüli munkákban segítség mértékét és időtartamát az aggálytalan szakértői vélemény megfelelően igazolta. Mivel a balesetet követő 3 hónapon túlra maga a szakvélemény fogalmazott úgy, hogy ebben nem a korábbi időszaknak megfelelően akadályozott, hanem egyes munkák tekintetében korlátozott a felperes, ezért az elsőfokú bíróságnak mérlegelnie kellett, hogy a per adatai és a helyesen felhívott életpaszta szerint az ezt követő időszakban a felperes milyen jellegű munkákban és milyen mértékben szorul segítségre. Ezt a mérlegelő tevékenységet az elsőfokú bíróság mindenben a részletesen felhívott törvényi követelményeknek megfelelően végezte el, figyelembe véve a családtagok által korábban végzett munkákat, a felperesi ingatlanon az egyes, fizikailag nehezebbnek tekinthető munkák jellemzőit, időszükségletét és a segítséget nyújtó személyeket. A mérlegelés jogszabályba ütközését a csatlakozó fellebbezés ezért alaptalanul állította, a bizonyítékok felülmérlegelésére ebben a részben sem talált indokot az ítéltábla.

[53] A gyógyszerek alkalmazásának indokoltságát és időszükségletét ugyancsak alátámasztotta az aggálytalan szakvélemény és egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon következtetésével is, hogy egyéb objektív adat hiányában, az Interneten fellelhető nyilvános adatok alapján határozta meg azok összecszerűségét. Alaptalanul állította a

csatlakozó fellebbezés, hogy nem indokolja ezen a címen a vagyoni kár megítélését az, hogy a felperes orvosi rendelvényre alkalmazott gyógyszerekre nem hivatkozott és hogy a vény nélkül kapható gyógyszerek felhasználása speciálisan a felperes sérüléseihez nem kapcsolható, mint ahogy nem volt adat a gyógyszerek kiváltására sem. Ezzel szemben a következetes bírói gyakorlat elfogadja a káresemény következtében kialakult egészségromláshoz, sérülésekhez igazodó, orvosszakértői szempontból indokolt gyógyszerek vagyoni kárként elszámolását. A Ptk. 6:522. §-ának (1) bekezdése a teljes kártérítés elvéből indul ki, és ehhez igazodóan a jogszabályhely (2) bekezdés c) pontja úgy fogalmaz, hogy a teljes kártérítés körében a károkozó köteles megtéríteni a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költségeket. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költség mint kár, akkor következik be, amikor a költség szükségessé vált a bekövetkezett vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez, tekintet nélkül arra, hogy a károsult azt ténylegesen kifizette-e. A költségben megnyilvánuló kár bekövetkezik annak szükségessé válásával, a károsult nem köteles a költségek károkozó helyett történő előlegezésére, figyelemmel a károsult teljesítőképességének csökkent voltára, valamint a kártérítési követelés érvényesítésének és végrehajtásának a kockázataira. Az ellenkező értelmezés a károkozó javára számolná el, ha bár a káresemény következtében indokolt lenne, a károsult – így rendkívüli erőfeszítéssel – mégsem veszi igénybe a vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges gyógyszereket, amely nyilvánvalóan nem támogatható. Ezért nincs indok a gyógyszer költség címén megítélt összeg megváltoztatására sem.

[54] Az elsőfokú bíróság a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján megfelelően rendelkezett a perköltség viseléséről. A felperes hivatkozásával szemben nem volt helye a jogszabályhely (3) bekezdése alkalmazásának, mert bár kétségtelenül a sérelemdíj összegszerű megítélése bírói mérlegeléstől függ, azonban a követelt összeg nyilvánvalóan túlzottnak volt tekinthető. Ehhez kapcsolódóan a keresetben megjelölt összegnek van jelentősége, és nincs annak relevanciája, hogy a jogsértésben való közrehatás miatt ítélt meg lényegesen kevesebb összeget a bíróság – egyrészt, mert maga a jogszabályi előírás is minden további feltétel nélkül a követelt és a megítélt összeg különbségét veszi alapul, másrészt a sérelemdíj tekintetében egyébként sincs helye kármegosztásnak, annak összegét nem kifejezetten ezért, hanem az alperesi alkalmazott által okozott sérelem következményeinek kompenzálásképpen és a magánjogi büntető funkció érvényesülése érdekében határozta meg az elsőfokú bíróság.

[55] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helyes indokai alapján, a Pp. 383. §-a (2) bekezdésének az alkalmazásával helybenhagyta.

[56] A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a megjelölt 12 014 334 forint fellebbezett érték után a tárgyi költségfeljegyzési jogos eljárásban viseli az állam által előlegezett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése szerinti összegű fellebbezési illetéket, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (2) és (2a) bekezdése szerinti módon. Az eredménytelen csatlakozó fellebbezést előterjesztő alperesnek az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti személyes illetékmentessége folytán 18 020 forint érintett érték után járó, az Itv. 46. §-ának (4) bekezdése szerinti 5000 forint illeték az állam terhén marad.

[57] A fellebbezéssel és a csatlakozó fellebbezéssel érintett értékek összeszámítása alapján a másodfokú eljárásban a felperes döntő részben pervesztes lett, ezért a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján viseli az alperes másodfokú perköltségét, amely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján a fellebbezett értékkel és

az alperesi jogi képviselő által kifejtett képviseleti tevékenységgel arányos összegben megállapított, 300 000 forint összegű jogtanácsosi munkadíj.

Debrecen, 2023. július 13.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró